

(Nº 40.)

SÉNAT DE BELGIQUE

SÉANCE DU 13 DÉCEMBRE 1938.

Rapport de la Commission des Finances chargée d'examiner le Budget des Pensions pour l'exercice 1939.

(Voir les n°s 4-III, 11, 23, 27, 31 et les Annales parlementaires de la Chambre des Représentants, séances des 29, 30 novembre; 1er, 7 et 8 décembre 1938; le n° 5-III du Sénat).

BELGISCHE SENAAT

VERGADERING VAN 13 DECEMBER 1938.

Verslag uit naam van de Commissie van Financiën belast met het onderzoek van de Begroting van Pensioenen voor het dienstjaar 1939.

(Zie de n°s 4-III, 11, 23, 27, 31 en de Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers, vergaderingen van 29, 30 November; 1, 7 en 8 December 1938; n° 5-III van het Senaat.)

Présents : MM. VAN OVERBERGH, président; BARNICH, BOLOGNE, DE CLERCQ (Jos.), DOUTREPONT, le comte d'ASPREMONT LYNDEN, DE MAN, GODDING, LABOULLE, MULLIE, HARMEGNIES, JANSSENS, PIERLOT, RHODIUS, RONVAUX, SOUDAN et BEAUDUIN, rapporteur.

BUDGET DES PENSIONS.

Les pensions se répartissent comme suit :

	Nombre Aantal	Montant Bedrag
A. Pensions des ouvriers mineurs		
B. Pensions de vieillesse : 1 ^o Majoration de rente de vieillesse	285,560	564,500,000
2 ^o Majoration de rente des veuves et allocations des orphelins	62,500	30,000,000
C. Pensions des victimes civiles		
et militaires de la guerre : { a) pensions d'invalidité . . . . . { b) pensions aux veuves . . . . . { c) Allocations aux descendants . . . . . { d) Rentes pour chevrons de front.	91,668 18,675 15,136 183,428	479,730,000 110,625,000 36,240,000 284,400,000
Dotation aux enfants des anciens combattants		
D. Pensions civiles et militaires d'ancienneté : 1 ^o Fonctionnaires et agents des Départements ministériels et de la Cour des Comptes		
2 ^o Professeurs et instituteurs communaux		
3 ^o Ecclésiastiques		
4 ^o Rentes afférentes aux ordres nationaux payées par la Dette publique	187	120,000
payées par la Caisse nationale des pensions de guerre	17,485	10,100,000
5 ^o Pensions Eupen-Malmédy : payées par la Dette publique . . . . . payées par le Trésorier des organismes généraux de l'Armée.	83 2	377,300 900
6 ^o Pensions militaires anciennes		
7 ^o Pensions militaires nouvelles accordées pour le temps de paix : a) Pensions d'invalidité, y compris la pension d'ancienneté qui s'y rattache dans certains cas	3,586	
b) Pensions aux veuves	771	
c) Allocations aux descendants	1,672	
Pensions provisoires : invalidité et éventuellement ancienneté.	6,029 468	11,461,260 1,752,650
9 ^o Pensions militaires d'ancienneté payées par la Caisse nationale des pensions de guerre		
10 ^o Rentes viagères allouées par le tribunal arbitral mixte germano-belge		
11 ^o Pensions aux veuves et orphelins : Personnel civil	13,782	165,503,850
Militaires	3,816	42,460,604
12 ^o Subside à la Caisse des ouvriers des P.T.T.		
13 ^o Secours alloués à défaut de pension		
14 ^o Honoraires, frais et indemnités		
15 ^o Parts de pensions des fonctionnaires et employés des établissements publics autonomes et des régies instituées par l'Etat.		

BEGROOTING VAN PENSIOENEN.

De pensioenen worden onderverdeeld als volgt :

Nomre total Globaal aantal	Montant total Globaal bedrag	
68,213	165,000,000	A. Pensioenen der mijnwerkers.
348,060	594,500,000	B. Ouderdomspensioenen : 1º Ouderdomsrentebijslag; 2º Rentebijslag voor weduwen en weezentoelagen.
29,266	78,805,000	C. Pensioenen der burgerlijke slachtoffers en der militaire slachtoffers van den oorlog : <div style="display: flex; align-items: center;"> (a) Invaliditeitspensioenen; (b) Weduwenpensioenen; (c) Toekenningen aan de opgaande verwanten; (d) Renten wegens frontstrepes. </div>
308,907	910,995,000 100,000	Dotatie aan de kinderen der oudstrijders.
11,676 10,635 947	223,599,020 192,297,170 11,637,950	D. Burgerlijke en militaire pensioenen wegens dienstjaren : 1º Ambtenaren en bedienden van de ministerieele Departementen en van het Rekenhof; 2º Gemeentelijke leeraars en onderwijzers; 3º Geestelijken; 4º Renten verbonden aan de nationale orden betaald op 's lands schuld betaald door de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen.
17,672	10,220,000	5º Pensioenen Eupen en Malmedy : Betaald op de Openbare Schuld; Betaald door den Schatmeester van de algemeene legerinstellingen.
85 1,289	378,200 10,994,800	6º Vroegere militaire pensioenen; 7º Nieuwe militaire pensioenen toegekend voor vredetijd : a) Invaliditeitspensioenen met inbegrip van het pensioen wegens dienstjaren dat in sommige gevallen daaraan verbonden is. b) Pensioenen aan de weduwen; c) Toekenningen aan de opgaande verwanten. 8º Voorloopige pensioenen : invaliditeit en eventueel ancienniteit.
6,497	13,213,910	9º Militaire ancienniteitspensioenen betaald door de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen.
15,925	275,800,000	10º Lijfrenten toegekend door het gemengd Duitsch-Belgisch scheidsgerecht.
6	4,000	11º Pensioenen aan weduwen en weezen : Burgerlijk personeel; Militairen.
17,598	207,964,454 2,986,949 3,439,651 1,076,000	12º Toelage aan de Kas der arbeiders van P.T.T. 13º Hulpgelden verleend bij gemis van pensioen. 14º Honoraria, kosten en vergoedingen. 15º Aandeelen in de pensioenen der ambtenaren en bedienden van de zelfstandige openbare instellingen en van de overheidsbedrijven ingesteld door den Staat.
25	107,500	

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Budget des Pensions pour 1939, comparé à celui qui a été voté pour 1938, accuse une augmentation de 89,781,002 francs.

Cette augmentation se décompose de la façon suivante :

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De Begroting van Pensioenen voor 1939, vergeleken bij deze van 1938, boekt een vermeerdering met 89 miljoen 781,002 frank.

Deze vermeerdering wordt onderverdeeld als volgt :

Augmentation.	Diminution.
<i>Vermeerdering.</i>	<i>Vermindering.</i>

Ministère de l'Intérieur et de la Santé Publique. —

<i>Ministerie van Binnenlandsche Zaken en Volksgezondheid</i>	"	9,130
---	---	-------

Ministère de l'Instruction Publique. —

<i>Ministerie van Openbaar Onderwijs</i>	2,084	"
--	-------	---

Ministère des Travaux Publics et de la Résorption

<i>du Chômage. — Ministerie van Openbare Werken en Werkverschaffing</i>	115,000	"
---	---------	---

Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale. —

<i>Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg</i> . . .	66,385,000	"
--	------------	---

Ministère de la Défense Nationale. —

<i>Ministerie van Landsverdediging</i>	1,337,654
--	-----------

Ministère des Finances. —

<i>Ministerie van Financiën</i>	21,892,400
---	------------

Ministère des Transports, P.T.T. et I.N.R.. —

<i>Ministerie van Verkeerswezen, P.T.T. en N.I.R.</i> . . .	57,994	"
---	--------	---

89,790,132	9,130
------------	-------

La diminution de 9,130 francs accusée par le crédit destiné au Ministère de l'Intérieur et de la Santé Publique provient, d'une part, de la suppression du subside de 10,000 francs à la Caisse des Ouvriers des P.T.T., d'autre part, d'une augmentation de 870 francs subie par la pension allouée à un bourgmestre-fonctionnaire.

* *

L'augmentation de 2,084 francs que subit le crédit destiné au Ministère de l'Instruction Publique est due au fait

De vermindering van 9,130 frank op het krediet voor het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en Volksgezondheid is eensdeels toe te schrijven aan de afschaffing der toelage van 10,000 frank aan de Kas der Arbeiders van P.T.T. en anderdeels aan een verhoging met 870 frank van het pensioen toegekend aan een burgemeester-ambtenaar.

* *

De vermeerdering met 2,084 frank van het krediet voor het Ministerie van Openbaar Onderwijs is te wijten

que le taux de liquidation se monte à 107,5 p. c.

Le Ministère des Travaux Publics et de la Résorption du Chômage sollicite des crédits supérieurs de 115,000 francs à ceux qui furent votés pour 1938.

Cette augmentation est due à l'allocation à d'anciens agents de la Société du Canal de Blaton à Ath, repris par l'Etat en vertu de la convention du 28 avril 1937, d'une part, et à l'élevation du taux de liquidation, d'autre part.

* * *

Les crédits à allouer au Ministère du Travail et de la Prévoyance Sociale accusent une augmentation de 66,385,000 francs.

Voici comment s'établit cette augmentation :

Crédits en augmentation :

Art. 12. — Contribution de l'Etat dans la constitution des rentes de vieillesse et de veuve .	fr. 2,000,000
Art. 13-1. — Dotation annuelle variable .	29,200,000
Art. 13-2. — Dotation annuelle constante .	37,300,000
	68,500,000

Crédits en diminution :

Art. 10. — Régime de retraite des ouvriers mineurs .	2,000,000
Art. 11. — Participation aux frais d'affiliation des ouvriers mineurs .	50,000
Art. 14. — Paiement des allocations de veuves et d'orphelins .	15,000
Art. 15. — Subvention destinée à rembourser à la Caisse Nationale de Compensation les allocations familiales payées aux anciens agents de l'Etat .	50,000
	2,115,000

aan het feit dat de uitbetalingsvoet 107,5 t. h. bedraagt.

Het Ministerie van Openbare Werken en Werkverschaffing vraagt kredieten aan die 115,000 frank meer bedragen dan deze van 1938.

Deze verhoging is te wijten aan de toeelage verleend aan gewezen bedienden van het kanaal van Blaton naar Aat, overgenomen door den Staat krachtens de overeenkomst van 28 April 1937 en verder aan de verhoging van den uitbetalingsvoet.

* * *

De kredieten toe te kennen aan het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg beteekenen een verhoging van 66,385,000 frank.

Deze verhoging doet zich voor als volgt :

Verhoogde kredieten.

Art. 12. — Aandeel van het Rijk in het vestigen van de ouderdoms- en de weduwerenten .	fr. 2,000,000
Art. 13-1. — Veranderlijke jaarlijksche dotatie.	29,200,000
Art. 13-2. — Vaste jaarlijksche dotatie .	37,300,000
	68,500,000
	Fr. 68,500,000

Verminderde kredieten.

Art. 10. — Pensioenregime der mijnwerkers.	fr. 2,000,000
Art. 11. — Aandeel in de kosten van aansluiting der mijnwerkers.	50,000
Art. 14. — Betaling van de weduwen- en weezentoelagen .	15,000
Art. 15. — Toelage tot terugbetaling aan de Nationale Compensatiekas van de kindertoevlagen aan het gewezen Rijkspersoneel uitbetaald.	50,000
	Fr. 2,115,000

Augmentation par le Département . . . fr. 68,500,000
2,115,000
<hr/>
66,385,000

L'augmentation de 2 millions de francs qui affecte la contribution de l'Etat dans la constitution des rentes de vieillesse et de veuve est le résultat de la loi du 15 décembre 1937. Cette loi consacre, en effet, l'élargissement des conditions d'octroi aux assurés libres.

L'article 13 du budget comprend un accroissement de 66,500,000 francs. C'est, de loin, l'augmentation la plus importante du budget.

L'annuité variable accordée au Fonds de Dotation est en augmentation de 29,200,000 sur la précédente.

Elle s'est élevée effectivement :

en 1936 à fr. 171,994,661-18;
en 1937 à fr. 183,610,814-03;

Pour 1938, en raison de la mise en vigueur de la loi du 15 décembre 1937, la dotation variable est prévue actuellement à la somme de 210 millions (alors que le crédit voté n'atteint que 192 millions). Pour 1939, elle est évaluée à 221,200,000 francs.

La dotation annuelle variable représente le 1/3 des charges incombant au Fonds de Dotation pour le payement des majorations gratuites de vieillesse.

L'ensemble de cette dépense est donc de $221 \times 3 = 663$ millions.

Or le Fonds n'est crédité que de $221 + 343 = 564$ millions.

Il devra donc trouver 100 millions de francs par la voie de l'emprunt.

La dotation annuelle constante passe de 306 millions (en 1936 et 1937) à 343,300,000. Elle est donc en augmentation de 37,300,000.

La loi du 15 décembre 1937, reproduisant les dispositions prévues par l'arrêté royal n° 284 du 30 mars 1936

Verhooging door het Departement : fr. 68,500,000 2,115,000
<hr/>
Fr. 66,385,000

De vermeerdering van 2 miljoen frank die de tusschenkomst van den Staat treft bij het vestigen der ouderdoms- en weduwerenten, is het gevolg der wet van 15 December 1937. Deze wet bekrachtigt inderdaad de verruiming der toekenningsvoorwaarden aan de vrije verzekerden.

Artikel 13 der begrooting bevat een verhooging van 66,500,000 frank. Het is veruit de aanzienlijkste verhooging van de begrooting.

De veranderlijke annuiteit op het Dotatiefonds toegestaan boekt 29 miljoen 200,000 frank meer dan de vorige.

Zij bedroeg inderdaad :

in 1936 : fr. 171,994,661-18;
in 1937 : fr. 183,610,814-03;

Krachtens de toepassing der wet van 15 December 1937 wordt de veranderlijke dotatie voor 1938 op 210 miljoen voorzien, terwijl het gestemde krediet slechts 192 miljoen bedraagt. Voor 1939 wordt zij op 221,200,000 frank geraamd.

De veranderlijke jaarlijksche dotatie vertegenwoordigt 1/3 der lasten die wegen op het Dotatiefonds voor de betaling der kosteloze rentetoeslagen.

Deze uitgave omvat dus in globo $221 \times 3 = 663$ miljoen.

Het Fonds is echter slechts gecrediteerd voor $221 + 343 = 564$ miljoen.

Het zal zich dus 100 miljoen bij wijze van leening moeten aanschaffen.

De vaste jaarlijksche dotatie stijgt van 306 miljoen (in 1936 en in 1937) tot 343,300,000 frank. Zij boekt dus een verhooging van 37,300,000 frank.

De wet van 15 December 1937, herhaalt de bepalingen voorzien in het koninklijk besluit n° 284, van 30 Maart

instituant le Fonds de Dotation, prévoit en son article 61 § 4 que pour chacune des années 1936 à 2034 l'Etat verse au Fonds une somme égale à l'annuité constante nécessaire pour amortir en 99 années un capital égal à la valeur actuelle au 1er janvier 1936, des deux tiers des charges probables auxquelles le Fonds de Dotation aura à faire face jusqu'à expiration.

En 1936, lors de la mise en fonctionnement du Fonds de Dotation, l'annuité constante a été fixée à 306 millions de francs pour chacune des années 1936 à 2034. C'est, en effet, cette somme qui a été prévue pour les exercices 1936, 1937 et 1938.

Toutefois, pour cette dernière année, en raison de la mise en application de la loi du 15 décembre 1937, le montant de l'annuité constante doit être majoré du chef de l'augmentation de la dépense incombant au Fonds de Dotation. L'annuité constante afférente en 1938 s'élève effectivement à 353 millions de francs (projet de loi allouant des crédits supplémentaires pour des dépenses se rapportant à l'exercice 1938. (Doc. parl. Sénat 1938, n° 245.)

Néanmoins, comme en septembre dernier, il a pu être constaté que la dépense réelle de l'année en cours sera inférieure à celle qu'avait fait prévoir la mise en exécution des nouvelles dispositions légales, le montant de l'annuité constante sera trop élevé d'une somme de 13,700,000 francs.

C'est pour cette raison que l'annuité constante qui, d'après les calculs des actuaires du Département, a été fixée à 357 millions de francs pour les années 1939 à 2034, a été ramenée exceptionnellement pour 1939, et uniquement à titre compensatoire, à la somme de 357,000,000—13,700,000 = 343,300,000.

Votre Commission avait demandé à l'honorable Ministre du Travail et de la Prévoyance Sociale de bien

1936, tot instelling van het Dotatiefonds, en voorziet in haar artikel 61, paragraaf 4, dat voor elk der jaren 1936 tot 2034 het Rijk aan het Fonds een som zal storten gelijk aan de vaste annuiteit noodig om in 99 jaar een kapitaal af te lossen ten bedrage van de huidige waarde op 1 Januari 1936, van de twee derden der vermoedelijke lasten waarin het Dotatiefonds tot verdwijning ervan zal dienen te voorzien.

In 1936, bij het in werking stellen van het Dotatiefonds, werd de vaste annuiteit op 306 miljoen bepaald voor elk der jaren 1936 tot 2034. Het is inderdaad deze som die voorzien werd voor de dienstjaren 1936, 1937 en 1938.

Voor dit laatste jaar echter en wegens de toepassing der wet van 15 December 1937, moet het bedrag der vaste annuiteit verhoogd worden uit hoofde der meerdere uitgave die het Dotatiefonds treft. De vaste annuiteit voor het jaar 1938 bereikt in feite 353 miljoen (wetsontwerp tot verleening van bijkredieten voor uitgaven die het dienstjaar 1938 betreffen, *Parlementaire stukken*, Senaat, 1938, nr 245).

Vermits evenwel in September jl. kon vastgesteld worden dat de werkelijke uitgave voor het loopende jaar lager zal zijn dan die welke het in werking stellen der nieuwe wetsbeperkingen had doen voorzien, zal het bedrag der vaste annuiteit 13,700,000 fr. te hoog zijn.

Om deze reden werd de vaste annuiteit die blijkens de berekeningen van de actuarissen van het Departement werd bepaald op 357 miljoen frank, voor de jaren 1939 tot 2034, voor 1939 uitzonderlijk en uitsluitend ten titel van compensatie, teruggebracht op de som van 357,000,000—13,700,000 = 343,300,000 frank.

Uw Commissie had den geachten Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg verzocht haar een tabel te willen

vouloir lui fournir un tableau donnant, au 15 août 1938, la répartition des pensionnés pour vieillesse, d'après leur année de naissance.

Le Département a répondu que « le bureau des statistiques du service des pensions de vieillesse a été organisé de manière à fournir au 31 mars de chaque année, tous renseignements utiles relatifs aux bénéficiaires et au coût de la majoration de la rente ».

Cette année, le travail a été retardé par suite de la mise en vigueur de la loi du 15 décembre 1937, qui a nécessité la revision de plus de 100,000 dossiers.

« A la date du 31 octobre 1938, le nombre des pensionnés pour vieillesse s'élevait à 285,560 et le montant total des majorations de rente atteignait le chiffre de 579.458,352 francs, soit une dépense moyenne de 2,029-20 fr. par pensionné. »

Une diminution de 2 millions est inscrite au titre de la contribution de l'Etat dans les dépenses résultant de l'exécution de la législation actuelle concernant le régime de retraite des ouvriers mineurs. Les notes justificatives prévoient qu'un crédit de 165 millions est jugé suffisant pour 1939. On a cru utile d'exposer ici un tableau indiquant la destination et l'utilisation des crédits en matière de retraite des ouvriers mineurs.

verstrekken waarbij op 15 Augustus 1938 de indeeling wordt aangegeven van dezen die een ouderdomspensioen genieten, volgens het jaar hunner geboorte.

Het Departement heeft geantwoord dat het Bureau der statistieken van den Dienst der Ouderdomspensioenen derwijze werd ingericht dat het op 15 Maart van ieder jaar in staat is alle nuttige inlichtingen te verstrekken omtrent de rechthebbenden en omtrent de kosten van den rentebijslag.

Dit jaar werd het werk vertraagd ten gevolge van het van kracht worden der wet van 15 December 1937, die heeft aanleiding gegeven tot de herziening van meer dan 100 duizend dossiers.

Op dato van 31 October 1938 bedroeg het aantal ouderdomspensioneerden 285,560 en het globaal bedrag van de rentebijslagen bereikte 579 miljoen 458,352 frank, zegge een gemiddelde uitgave van fr. 2,029-20 per gepensioneerde.

Een vermindering met 2 miljoen wordt uitgetrokken als bijdrage van den Staat in de uitgaven voortvloeiende uit de ten uitvoerlegging van de huidige wetgeving betreffende het pensioenstelsel van de mijnwerkers. De toelichting voorziet dat een krediet van 165 miljoen toereikend wordt geacht voor 1939. Men heeft het nuttig geoordeeld hier een tabel aan te halen waarbij de bestemming en de aanwending van de kredieten in deze mijnwerkerspensioenen, worden opgegeven.

93

[Nº 40.]

CRÉDITS VOTÉS.

GOEDGEKEURDE KREDIETEN.

Montant des crédits votés et destination de ceux-ci	EXERCICES — DIENSTJAREN		
	1934	1935	1936
Crédits votés :			
a) Contribution de l'Etat dans les pensions .	142,500,000	145,500,000	147,000,000 500,000 (2)
b) Participation aux frais d'affiliation des assujettis	440,000	400,000	450,000 155,451 (2)
Destination et utilisation des crédits repris sous la rubrique a) :			
1 ^o Intervention de l'Etat dans les pensions des vieux, invalides, veuves et orphelins, sous forme de compléments de pension et d'allocations diverses	138,653,041	142,312,064	145,584,781
2 ^o Intervention de l'Etat dans la constitution des rentes à la Caisse Générale de Retraite, y compris les frais de calcul de cet organisme	1,478,148	1,507,919	1,596,718
Total de la rubrique a	140,131,189	143,819,983	147,181,499
Destination et utilisation des crédits repris sous la rubrique b) :			
Participation aux frais d'affiliation des ouvriers mineurs	338,554	315,748	466,353

(1) Prévisions de dépenses.

(2) Crédits supplémentaires obtenus.

(3) Le crédit de 1937 a été ramené à 155 millions (par crédit non utilisé).

(4) Crédit proposé.

EXERCICES — DIENSTJAREN			Bedrag van de goedgekeurde kredieten en bestemming derzelve.
1937	1938	1939	
167,000,000 (3)	167,000,000	165,000,000 (4)	Goedgekeurde kredieten : a) Bijdrage van den Staat in de pensioenen b) Deelneming in de kosten van aansluiting der rechthebbenden.
400,000 200,000 (2)	600,000	550,000 (4)	
150,567,495	160,500,000 (1)	162,500,000 (1)	Bestemming en aanwending van de kredieten vervat onder rubriek a : 1º Tusschenkomst van den Staat in de pen- sioenen van de ouderlingen invaliden, weduwen en weezen onder vorm van bijsla- gen van pensioen en van allerlei toelagen.
1,807,659	2,180,000 (1)	2,500,000 (1)	2º Tusschenkomst van den Staat in de vesti- ging van de renten bij de algemeene Lijf- rentekas met inbegrip van de kosten van berekening van deze instelling.
152,375,154	162,680,000 (1)	165,000,000 (1)	Totaal voor rubriek a.
491,121	550,000 (1)	550,000 (1)	Bestemming en aanwending van de kredieten vervat onder rubriek b : Aandeel in de kosten van aansluiting der mijnwerkers.

(1) Ramingen van uitgaven.

(2) Verkregen aanvullende kredieten.

(3) Het krediet van 1937 werd teruggebracht op 155 miljoen (door niet aangewend krediet).

(4) Voorgesteld krediet.

Le remboursement par l'Etat à la Caisse Nationale de Compensation, des allocations familiales aux anciens agents de l'Etat, en exécution de l'article 49, 7e de la loi du 4 août 1930, modifiée par l'arrêté royal du 30 mars 1936 est prescrit par l'article 49bis de cette loi.

Le crédit inscrit au budget de 1938 a été fixé d'après les renseignements dont disposait la Caisse Nationale, chargée d'examiner les dossiers des intéressés.

Le montant de 300,000 francs figurant à l'article 16 du budget pour 1938 (article 15 actuel) a été, en réalité, ramené à 270,000 francs, par suite de la dépêche ministérielle du 29 avril 1938 de M. le Ministre des Finances, imposant des réductions de dépenses.

Pendant la période du 1er janvier 1938 au 4 novembre 1938 la Caisse Nationale a payé aux anciens agents de l'Etat 172,559 francs à titre d'allocations familiales se rapportant aux 1er et 2e trimestres de 1938.

D'autre part, la Caisse estime à 225,000 francs les paiements restant encore à faire pour l'exercice 1938. Dans ces conditions, les besoins de l'exercice 1938 ne dépasseront-ils pas le montant de la subvention, et la prévision de 250,000 francs prévue à l'article 15 du budget pour 1939 sera-t-elle suffisante ?

* * *

Le budget des pensions afférent au Ministère de la Défense Nationale accuse une augmentation de 1,337,654 qui se décompose comme suit :

Art. 16. — Indemnités tenant lieu de pension, 28,750 francs;

De terugbetaling door den Staat aan de Nationale Compensatie kas, van de gezinsvergoedingen aan de gewezen Staatsbedienden in uitvoering van artikel 49-7 der wet van 4 Augustus 1930, gewijzigd bij koninklijk besluit van 30 Maart 1936, wordt voorgescreven bij artikel 49bis van deze wet.

Het krediet uitgetrokken op de begroting van 1938 werd vastgesteld volgens de inlichtingen waarover de Nationale Kas, belast met het onderzoek van de dossiers der belanghebbenden, beschikte.

Het bedrag van 300,000 frank voor-komende onder artikel 16 der begroting voor 1938 (huidig art. 15) werd in werkelijkheid teruggebracht op 270,000 frank ten gevolge van de ministerieele aanschrijving van 29 April 1938 uitgaande van den Minister van Financiën, en waarbij inkrimpingen van uitgaven werden opgelegd.

Gedurende het tijdperk van 1 Januari 1938 tot 4 November 1939, heeft de Nationale Kas aan de gewezen Staatsbedienden 172,559 frank uitbetaald als gezinsvergoedingen over het eerste en het tweede kwartaal 1938.

Aan den anderen kant raamt de Kas op 225,000 frank de betalingen die nog te doen blijven voor het dienstjaar 1938. Zullen derhalve de behoeften voor het dienstjaar 1938 niet hooger zijn dan het bedrag van de toelage en zal de raming van 250,000 frank voorzien onder artikel 15 der begroting voor 1939, volstaan ?

* * *

De begroting der pensioenen van het Ministerie van Landsverdediging boekt een verhoging met 1,337,654 frank, onderverdeeld als volgt :

Art. 16. — Als pensioenen geldende vergoedingen, 28,750 frank;

Art. 18. — Frais de commissions militaires, 915,000 francs;

Art. 19-5°. -- Secours tenant lieu de pension, 70,000 francs;

Art. 22. — Pensions de l'exercice en cours, 533,154 francs.

Les augmentations affectant les articles 16, 19 et 22 sont dues au calcul des pensions sur la base de 107,5 p. c. au lieu de 105 p. c. en 1938.

L'augmentation subie par l'article 18 provient du fait que la loi autorise les anciens combattants à faire valoir leurs droits à une pension d'invalidité sans limitation de délai.

Elles ont été ajoutées au budget par amendements présentés par le Gouvernement. Néanmoins comme l'augmentation de 70,000 francs qui affecte l'article 19, 5°, figurait déjà au budget avant que ne fussent présentés ces amendements, votre rapporteur s'en est référé aux notes justificatives. Elles contenaient la mention «augmentation du nombre des bénéficiaires».

Estimant cette justification trop laconique, votre Commission pria l'honorable Ministre de la Défense Nationale de justifier plus amplement cette augmentation.

Il lui fut répondu dans les termes suivants :

MINISTÈRE
DE LA
DÉFENSE NATIONALE

Bruxelles, le 18 novembre 1938.

« Monsieur le Questeur,

» J'ai l'honneur de vous faire savoir que la justification de l'augmentation subie par l'article 19 -5° du budget des pensions pour l'exercice 1939, se

Art. 18. — Kosten van de Commissies voor militaire pensioenen, 915,000 frank;

Art. 19-5°. — Als pensioen geldende hulpgelden, 70,000 frank;

Art. 22. — Pensioenen van het lopend dienstjaar, 533,154 frank.

De verhogingen die slaan op de artikelen 16, 19 en 22 zijn te wijten aan de berekening van de pensioenen op de basis van 107,5 t. h. instede van 105 t. h. in 1938.

De verhoging op artikel 18 is te wijten aan het feit dat de wet de oudstrijders machtigt hun rechten op een invaliditeitspensioen te doen gelden zonder beperking van termijn.

Deze wijzigingen werden op de begroting aangebracht bij wijze van amendementen door de Regeering ingediend. Evenwel daar de verhoging met 70,000 frank die slaat op artikel 19-5°, reeds voorkwam op de begroting vooraleer deze amendementen werden ingediend, heeft uw verslaggever de toelichtende nota's geraadpleegd. Daarin was vermeld « verhoging van het aantal rechthebbenden ».

Daar uw Commissie oordeelde dat deze toelichting al te laconisch was, verzocht zij den geachten Minister van Landsverdediging deze toelage nader te wettigen.

Er werd geantwoord als volgt :

MINISTERIE
VAN
LANDSVERDEDIGING

Brussel, 18 October 1938.

« MIJNHEER DE QUAESTOR,

» Ik heb de eer U te laten weten dat de rechtvaardiging van de verhoging op artikel 19-5° der begroting van de pensioenen voor het dienst-

trouve dans les *notes justificatives*, page 31 du doc. n° 4-III, Chambre des Représentants, session de 1938-1939.

» Veuillez agréer,.....

Le Ministre de la Défense Nationale,

(s) Général DENIS. »

C'était en même temps qu'apprendre son métier au rapporteur de votre Commission, le renvoyer à l'objet de ses recherches.

Voici, d'autre part, la justification des divers postes de l'article 19 : secours à accorder à défaut de pension.

Art. 19-1. — Ce secours est accordé à Mme Veuve COGGE (veuve de l'éclusier Cogge) en vertu des arrêtés royaux du 2 août 1922, du 29 octobre 1927 et du 20 mars 1929. Le projet de budget des pensions en fait mention.

Art. 19-2. — Il s'agit des secours viagers prévus par l'article 7 de la loi du 24 mai 1912 portant révision des pensions des militaires en-dessous du rang d'officier, y compris ceux de la gendarmerie. Le mode de fixation de ces secours a été modifié par le paragraphe 3 de l'article 28 de la loi du 29 juillet 1926, relative à la péréquation des pensions de retraite servies par le Trésor public, des pensions à charge des caisses de prévoyance, etc. (*Moniteur* du 4 août 1926.)

Art. 19-3. — Il s'agit des indemnités prévues par l'article 34 de l'arrêté royal du 14 novembre 1923, réglant l'application des lois coordonnées sur les pensions militaires, indemnités dont le taux et le mode d'attribution ont été modifiés par l'arrêté royal du 24 décembre 1934 (*Moniteur* du 1er février 1935, n° 32).

jaar 1939 vervat is in de *toelichting* op bladzijde 31 van *Stuk* n° 4-III, Kamer der Volksvertegenwoordigers, zitting 1938-1939.

» Verblijve...

*De Minister
van Landsverdediging,
(Get.) Generaal DENIS.*

Aldus werd aan den verslaggever uwer Commissie tevens zijn stiel aangeleerd, en werd hij tevens verwezen naar het voorwerp van zijn opzoeking.

Ziehier anderdeels de rechtvaardiging van de onderscheidene posten van artikel 19 : hulpgelden te verleenen bij gemis van pensioenen.

Art. 19-1. — Deze toelage wordt verleend aan Mw weduwe Cogge (weduwe van sluismeester Cogge) krachtens de koninklijke besluiten van 2 Augustus 1922, van 29 October 1927 en van 20 Maart 1929. Het ontwerp van begroting der pensioenen maakt er melding van.

Art. 19-2. — Het geldt de levenslange hulpgelden voorzien bij artikel 7 der wet van 24 Mei 1912, houdende herziening van de pensioenen der militairen beneden den rang van officier, met inbegrip van die van de Rijkswacht. De wijze van vaststelling van deze hulgelden werd gewijzigd bij paragraaf 3 van artikel 28 der wet van 29 Juli 1926 betreffende de aanpassing van de rustpensioenen uitgekeerd door de Openbare Schatkist, en van de pensioenen ten laste van de voorzorgskassen, enz. (*Moniteur* van 4 Augustus 1926).

Art. 19-3. — Het geldt de vergoedingen voorzien bij artikel 34 van het koninklijk besluit van 14 November 1923, tot regeling van de toepassing der samengeschakelde wetten op de militaire pensioenen, vergoedingen waarvan het bedrag en de wijze van toekenning werden gewijzigd bij koninklijk besluit van 24 December 1934 (*Moniteur* van 1 Februari 1935, n° 32).

Art. 19-4. — Ce secours est le complément d'une allocation accordée par l'article 40bis des lois coordonnées sur les pensions militaires aux descendants qui ont eu plusieurs fils tués à la guerre. Depuis le 28 juillet 1926, il n'est plus accordé de nouveaux secours.

Art. 19-5. — a) Un décret du 15 mai 1925 du Haut Commissaire du Roi, gouverneur d'Eupen-Malmédy, a réglé la question des pensions militaires d'ancienneté des ex-militaires allemands (ce décret n'a pas été publié).

Lors des propositions budgétaires pour 1926, le Département de la Défense Nationale avait prévu des crédits pour la liquidation des premiers termes de ces pensions. Les crédits demandés n'ont pas été maintenus par le Département des Finances. Ce Département a conseillé de ne pas confirmer ces pensions, mais de servir aux intéressés l'équivalent de la pension sous forme de secours. *Il ne reste plus qu'un ayant-droit.*

Art. 19-5. — b) Ce secours est accordé en vertu d'une décision ministérielle en date du 14 février 1925, aux ouvriers temporaires et ouvrières des établissements de l'armée remerciés par limite d'âge (65 ans).

Art. 19-5. — c) Ce secours est accordé en vertu d'une décision ministérielle, en date du 3 janvier 1922, aux veuves de militaires de carrière de rang subalterne qui, âgés de 50 ans à la date du 1er janvier 1922 ou pensionnés avant cette date, n'ont pu faire partie de la Caisse de prévoyance instituée par la loi du 8 août 1921. Le principe de l'assistance accordée en vertu de la décision ministérielle susmentionnée, avait été prévu dans le rapport au Roi précédant l'arrêté royal du 15 novembre 1921, fixant les statuts de la Caisse

Art. 19-4. — Dit hulpgeld is de verhoging van een toelage verleend bij artikel 40bis van de samengeschakelde wetten op de militaire pensioenen aan de ascendenten van wie verscheidene zoons in den oorlog gesneuveld zijn. Sedert 28 Juli 1926 worden er geen nieuwe toelagen meer verleend.

Art. 19-5a. — Een decreet van 15 Mei 1925 van den Koninklijken Hoog-Commissaris, Gouverneur van Eupen-Malmedy, heeft het vraagstuk der militaire pensioenen wegens dienstjaren van de gewezen Duitsche militairen geregeld. (Dit decreet werd niet afgekondigd.)

Bij het opmaken van de begrootingsvoorstellen voor 1926, had het Departement van Landsverdediging kredieten voorzien voor de uitbetaling van de eerste termijnen dezer pensioenen. De gevraagde kredieten werden niet gehandhaafd door het Departement van Financiën. Dit Departement heeft aangeraden deze pensioenen niet te bekraftigen maar aan de belanghebbenden het gelijkwaardig bedrag van het pensioen uit te keeren onder den vorm van hulpgeld. *Er blijft nog slechts een rechthebbende over.*

Art. 19-5b. — Dit hulpgeld wordt verleend krachtens een ministerieel besluit van 14 Februari 1925 aan de tijdelijke arbeiders en arbeidsters van de legerinstellingen afgedankt wegens leeftijdsgrafs (65 jaar).

Art. 19-5c. — Dit hulpgeld wordt verleend krachtens een ministerieel besluit van 3 Januari 1922 aan de weduwen van beroeps militairen van lageren rang die op datum van 1 Januari 1922 den leeftijd van 50 jaar hadden bereikt of voor dezen datum op pensioen werden gesteld, en die geen deel konden uitmaken van de voorzorgskas ingesteld bij de wet van 8 Augustus 1921. Het beginsel van den bijstand verleend krachtens hooger bedoeld ministerieel besluit, werd voorzien in het verslag aan den Koning dat

des veuves et orphelins des militaires de rang subalterne.

Art. 19-6. — Comme pour les veuves des militaires de carrière de rang subalterne (art. 19-5 c.).

Art. 19-7. — C'est en vertu d'une décision de M. le Ministre des Finances Theunis, en date du 29 octobre 1923, (Direction générale du budget, n° 1235 B.), prise sur la proposition du Ministre de la Défense nationale, qu'un secours trimestriel est accordé aux veuves d'officiers qui, en raison des lois régissant antérieurement le mariage des officiers et imposant, notamment, l'obligation de la dot, n'ont pu contracter leur union alors que leur mari était en activité de service.

* *

Les crédits sollicités par le Ministère des Finances subissent d'importantes augmentations.

L'article 23 (pensions diverses) est supérieur de 5,259,550 francs au crédit correspondant de 1938 : cet accroissement est dû au nouveau mode de calcul du montant des pensions.

Il en est de même de l'article 24 (pensions des veuves et orphelins).

L'augmentation est due, d'une part, à la hausse des prix-indices, et d'autre part, à l'accroissement du nombre des pensions et à l'insuffisance du crédit porté au budget précédent.

voorafging aan het koninklijk besluit van 15 November 1921, tot vaststelling van de statuten der Kas van Weduwen en Weezen van de militairen van lageren rang.

Art. 19-6. — Evenals voor de weduwen der beroepsmilitairen van lageren rang (art. 19-5c.).

Art. 19-7. — Het is krachtens een beslissing van den Minister van Financiën, den heer Theunis, dd. 29 October 1923, (algemeene directie der begroting, nr 1235 B.), genomen op voorstel van den Minister van Landsverdediging dat er een driemaandelijksch hulp-geld werd verleend aan de weduwen van officieren die, ten gevolge van de wetten die vroeger het huwelijk van de officieren regelden en die o.m. de verplichting van den bruidschat oplegden, niet in het huwelijk konden treden terwijl de echtgenoot in actieve dienst was.

* *

De kredieten aangevraagd door het Ministerie van Financiën boeken aanzienlijke verhogingen.

Artikel 23 (diverse pensioenen) is 5,259,550 frank hooger dan het overeenstemmend krediet van 1938; deze verhoging is te wijten aan de nieuwe wijze van berekening van het bedrag der pensioenen.

Hetzelfde geldt voor artikel 24 (pensioenen van weduwen en weezen).

De verhoging is te wijten eensdeels aan de stijging van de indexprijzen en anderdeels aan de stijging van het aantal pensioenen en aan het ontoereikend bedrag van het krediet uitgetrokken op de vorige begroting.

Le crédit inscrit était de — *Het uitgetrokken krediet bedroeg.* fr. 150,822,000

Les besoins de l'exercice 1938 exigeront une dépense supplémentaire de — *De behoeften van het dienstjaar 1938 zullen een aanvullende uitgave vergen van . . . . .* 9,320,000

se répartissant comme suit : — *onderverdeeld als volgt* :

1° un crédit supplémentaire de (*doc. n° 245 du Sénat*).—
een bijkomend krediet van (Stuk 245 van den Senaat) 2,600,000

2° amendement à proposer résultant de la liquidation des pensions sur le taux moyen de 109.6 p. c. — *voor te stellen amendement voortvloeiende uit de uitbetaling der pensioenen op een gemiddeld bedrag van 109.6 t. h.* 6,720,000

Dépense effective de. — *Werkelijke uitgave* . . . . . fr. 160,142,000

Une autre augmentation sensible est celle qui affecte l'article 28 : subventions à verser à la Caisse Nationale des Pensions de la Guerre : 2 millions d'augmentation. Mais cette augmentation est en réalité de 18 millions, car le crédit proposé primitivement prévoyait une diminution de 16 millions, grâce aux mesures d'économie envisagées par le Gouvernement.

Enfin, les crédits destinés à la liquidation des pensions afférentes au Ministère des Transports et P.T.T. subissent également la répercussion de la hausse de l'index et sont en augmentation de 57,994 francs.

Le présent rapport débutait en établissant le total des augmentations au chiffre de près de 90 millions. Ce chiffre ne reflète pas la réalité, car il a pu être obtenu en tenant compte de l'économie de 40 millions, que compte réaliser le Gouvernement en réduisant les crédits destinés aux chevrons de front et aux victimes civiles de la guerre.

La majoration réelle est donc de 130 millions.

Een andere merklijke verhoging is deze van artikel 28 : subsidiën aan de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen te storten : 2 miljoen verhoging. Maar in werkelijkheid bedraagt deze verhoging 18 miljoen omdat het aanvankelijk voorgesteld krediet een vermindering met 16 miljoen voorzag, dank zij de bezuinigingsmaatregelen overwogen door de Regeering.

Ten slotte ondergaan de kredieten bestemd voor de uitbetaling van de pensioenen verbonden aan het Ministerie van Verkeerswezen en P.T.T., eveneens den weerslag van de stijging van het indexcijfer, en zij boeken een verhoging met 57,994 frank.

Bij den aanvang van dit verslag werd het totaal der verhogingen berekend op een cijfer van ongeveer 90 miljoen. Dit cijfer is niet de weerspiegeling van de werkelijkheid omdat het werd verkregen met inachtneming van de bezuiniging van 40 miljoen die de Regeering hoopt te verwezenlijken door de vermindering van de kredieten bestemd voor de frontstrepen en voor de burgerlijke slachtoffers van den oorlog.

De werkelijke verhoging bedraagt dus 130 miljoen.

Les budgets des pensions se sont élevés successivement :

En 1936 à 2,169,824,585 francs; indice-nombre moyen : 684.

En 1937 à 2,344,814,129 francs, indice-nombre moyen : 735.

En 1938 à 2,574,421,993 francs, indice-nombre moyen 758 (8 premiers mois).

En 1939 à 2,664,202,995.

Le présent projet marque donc une augmentation d'un demi-milliard de francs sur le budget de 1936.

Le budget des pensions d'il y a dix ans se montait à 1,265 millions, avec l'index de 820.

Actuellement, l'index est inférieur à ce taux, et cependant le budget des pensions a dépassé le double du budget de 1928.

Sans doute, cet accroissement formidable est dû aux circonstances économiques mondiales sur lesquelles le Gouvernement est sans action; il est dû également aux progrès sociaux consacrés par la Législature.

Votre Commission a exprimé le désir de voir le Commissaire royal aux Pensions remédier, par le rapport qu'il déposera prochainement, à une situation dont on ne peut se dissimuler la gravité. En attendant ce rapport, votre Commission estime de son devoir de dire aux législateurs et au Gouvernement que seule une politique économique sage, prudente et vigilante peut assurer au pays les ressources indispensables au financement d'un budget aussi élevé.

* * *

Le projet de loi et le présent rapport ont été adoptés par votre Commission à l'unanimité des membres présents.

*Le Président,
Cyr. VAN OVERBERGH.*

*Le Rapporteur,
Luc. BEAUDUIN.*

De begrootingen der pensioenen bedroegen achtereenvolgens :

In 1936, 2,169,824,585 frank, gemiddeld indexcijfer : 684;

In 1937, 2,344,814,129 frank, gemiddeld indexcijfer : 735;

In 1938, 2,574,421,993 frank, gemiddeld indexcijfer : 758 (eerste 8 maanden).

In 1939, 2,664,202,995.

Onderhavig ontwerp betekent dus een verhoging van een half milliard frank tegenover de begroting van 1936.

Tien jaar geleden bedroeg de begroting der pensioenen 1,265 miljoen met het indexcijfer 820.

Thans is het indexcijfer lager en nochtans heeft de begroting der pensioenen het dubbel der begroting van 1928 overschreden.

Gewis, deze reusachtige stijging is te wijten aan de economische omstandigheden in de wereld op dewelke de Regeering geen vat heeft. Zij is eveneens te wijten aan de sociale verbeteringen bekraftigd door de wetgevende macht.

Uw Commissie heeft den wensch uitgedrukt dat de Koninklijke Commissaris voor de pensioenen, in het verslag dat hij eerlang zal indienen, een toestand zou verhelpen waarvan men zich den ernst niet mag ontveinzen. In afwachting van dit verslag oordeelt uw Commissie dat zij tot plicht heeft aan de wetgevers en aan de Regeering te zeggen dat alleen een wijze omzichtige en waakzame politiek aan het land de inkomsten kan verzekeren die onontbeerlijk zijn voor de financiering van een zoo hooge begroting.

* * *

Het wetsontwerp en dit verslag werden met eenparigheid van de aanwezige leden uwer Commissie goedgekeurd.

*De Voorzitter,
Cyr. VAN OVERBERGH.*

*De Verslaggever,
Luc. BEAUDUIN.*